

colecția monografii

CONSTANTIN MARC NEAGU

**RESTAURAREA PERSONALITĂȚII POZITIVE
PRIN APLICAREA
SANȚIUNILOR DE DREPT PENAL**

CONSTANTIN MARC NEAGU

**RESTAURAREA PERSONALITĂȚII
POZITIVE PRIN APLICAREA
SANȚIUNILOR DE DREPT PENAL**

**Universul Juridic
București**

-2022-

Capitolul I

Politicile represive folosite în România și în alte țări socialiste pentru estomparea sau eliminarea elitelor și personalităților ce se opuneau comunizării și trendului socialist

Ș1. Sfârșitul celui de Al Doilea Război Mondial și mimetismul în concepția represiunii penale după politica penală sovietică. Lagărul comunist european

Ieșirea României din cel de Al Doilea Război Mondial și-a pus amprenta asupra sistemului de represiune penală ca urmare a politicilor externe stabilite de învingători prin pacea de la Paris, unde U.R.S.S. și-a impus voința în calitate de învingător în fața țărilor ce au luptat împotriva sa, neținând seama de contribuția deosebit de importantă adusă de armata română¹ și de efortul imens de război suportat de populație² pentru învingerea armatei hitleriste.

---

¹ România a început campania de eliberare la 23 august 1944 și a terminat-o la 12 mai 1945, folosind un număr de 538.000 militari cu tehnică de luptă, din care s-au pierdut 169.882 vieți omenești. S-au forțat 20 masive muntoase, 12 cursuri de apă, 3821 localități eliberate, dintre care 53 orașe. Cu cele 38 divizii ale armatei române s-au dat lupte deosebit de grele pentru eliberarea Budapestei și în munții Tatra, iar în cele 260 de zile de război de eliberare România a scurtat cel de al doilea război mondial cu cel puțin 6 luni, deși la Paris nu a fost recunoscut statutul său de aliată cu eliberatorii (conform https://ro.wikipedia.org/wiki/Rom%C3%A2nia_%C3%AEn_al_Doilea_R%C4%83zboi_Mondial, accesată în data de 08 mai 2017).

² 1. Legislație împotriva speculei ilicite și a sabotajului: Legea nr. 740/1940 stabilește crimele de sabotaj pentru care se aplicau pedepse cu muncă silnică pe timp limitat, sau internarea în lagăr până la un an; Legea nr. 396/1941 cu privire la activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului a creat un cadru mai aspri de pedepsire; 2. Legislație împotriva cetățenilor români de etnie evreiască (legile românilizării); Decretul din 17 nov. 1940 de trecere în proprietatea statului a averilor evreiești; Decretele-legi din 5 nov. 1940 de confiscare a morilor, fabricilor de spirit, imobile; Legea nr. 254/1941 (M. Of. nr. 74 din 28 martie 1941); 5. Introducerea pedepsei cu moartea pentru unele infracțiuni: Legea din 6 februarie 1941 – deținerea de arme și muniții sau explozibili; Legea nr. 687 din 17 septembrie 1942 privind sabotajul întreprinderilor; 6. Legi de reabilitare a participanților la rebeliunea legionară: Legea nr. 19 apr. 1941 suspendarea pedepselor până

Sistemele politice fiind influențate de politica penală sovietică, stabilirea conducerii de stat și de partid din afara țării care au intrat în „lagărul socialist”, a dus implicit la elaborarea unor politici penale orientate spre lupta de clasă, dictatura proletariatului, colectivizarea agriculturii, eliminarea intelectualității și a preoției.

Legislația penală a fost la rândul ei, creată în scopul eliminării din societate sau anihilarea pe timp îndelungat a unor persoane, categorii sociale sau clase sociale, care nu erau de acord cu comunizarea țării, cu desființarea proprietății private, cu etatizarea tuturor mijloacelor de producție, a băncilor, a comerțului, a transporturilor de orice fel, a exploatarea resurselor, a reorganizării staliniste a statului, a culturii și a învățământului, a sistemului de sănătate și de protecție socială³.

O apărare deosebită prin mijloace de drept penal a fost orientată spre avutul obștesc (de stat) și a politicii partidului devenit exponentul clasei muncitoare, a intereselor Uniunii Sovietice pentru recuperarea datoriei de război și sovietizarea economiei.

În aceste condiții legea penală a fost unul dintre instrumentele folosite în modul cel mai intens, iar instituțiile create pentru aplicarea acesteia au oglindit fățiş politica represivă.

Tribunalele poporului, înființarea securității, înființarea miliției, reorganizarea Direcției generale a lagărelor, penitenciarelor și coloniilor de muncă, organizarea domiciliilor obligatorii în Bărăgan, înființarea șantierului Canalului Dunăre-Marea Neagră, judecarea cu publicitate largită și propagandă media a „criminalilor de război” și a „dușmanilor poporului”, au reprezentat gândirea conducătorilor țării din acele timpuri, care a condus la un adevărat gulag românesc, fenomen în care au pierit peste 2 milioane de cetățeni români de toate categoriile. Au fost înființate tribunale ale poporului la București și Cluj care au funcționat până la 28 iunie 1946 fiind anchetate 2700 persoane pentru crime de război, fiind condamnate 668 persoane, 100 condamnați la moarte prin împușcare, 163 la detențiune pe viață, ceilalți la pedepse între 10 și 25 de ani de închisoare³.

---

la 5 ani a celor care au participat la rebeliunea legionară; Legea nr. 652 din 16 iunie 1941 reabilitare a militarilor activi și concentrați care se disting pe front; Legea nr. 831 din 16 noiembrie 1942 grațierea unor infractori de drept comun pentru înrolare pe front; 7. Regulament asupra regimului de executare a pedepselor și a măsurilor de siguranță prin Decret-Regal nr. 1439/1938 cu modificări în 1940 prin Decretul-lege nr. 2777.

³ Chiș II, p. 105 (au fost condamnați la moarte principalii actori politici considerați inovoați de „atragerea țării în război împotriva Uniunii Sovietice”).

Ecourile unor mișcări, de altfel sortite eșecului prin atitudinea duplicitară a marilor puteri câștigătoare a războiului⁴, din Polonia sau Ungaria, au dus la imbolduri și organizarea concretă a opoziției împotriva comunismului și în țara noastră, dar lupta de partizani, a unor grupări separate, a studenților a fost un pretext excelent pentru crearea batalioanelor securității, de urmărire și lichidare a oricăror luptători ai diferitelor mișcări sau condamnarea la moarte și executarea unor cetățeni care aveau curaj să gândească și să se exprime împotriva sistemului comunist.

În condițiile luptei pentru schimbarea conștiinței cetățenești aparținând înaintea de război unei orientări monarho-parlamentare și dezvoltare democratică, într-o țară subordonată ideologic unui partid comunist⁵ cu conducere

---

⁴ La 2 aprilie 1944, ministrul de externe sovietic Viaceslav Molotov a făcut o declarație surprinzătoare – raportată la atitudinea exprimată până atunci de sovietici în negocierile cu anglo-americanii – privitoare la poziția U.R.S.S. față de România: „Guvernul sovietic declară ca nu urmărește obiectivul de a schimba ordinea socială existentă în România, iar intrarea trupelor sovietice în România este o consecință a necesităților militare și a continuării rezistenței de către forțele inamice”. Înainte de emiterea comunicatului de mai sus, guvernul sovietic adusese la cunoștință partenerilor săi din vest și termenii generali în care intenționa să trateze România: 1. Trupele sovietice – care vor avea libertate nelimitată pe teritoriul românesc, în funcție de exigențele impuse de situația militară – nu vor avea statutul de armată de ocupație; 2. Basarabia și Bucovina de Nord rămâneau Uniunii Sovietice, în timp ce Transilvania urma să fie înapoiată României; 3. România urma să plătească reparații de război, ca despăgubire pentru distrugerile produse pe teritoriul sovietic în timpul campaniei din est. Responsabilii americani și britanici și-au dat acordul de principiu acestei oferte făcute de sovietici, întrezărind în promisiunea Moscovei de a respecta suveranitatea României speranța creării unui precedent și a unui model care să fie urmat în politica diriguitorilor de la Kremlin față de celelalte state din estul Europei. La circa un an de la emiterea declarației Molotov, Stalin i-a făcut lui Milovan Djilas atât de cunoscuta confidență: „Cel care ocupă un teritoriu își impune propriul sistem social. Fiecare își impune propriul sistem până acolo unde i-au ajuns armatele”. Este evidentă situarea la antipodi a punctelor de vedere exprimate de cei doi lideri sovietici. Discrepanța dintre ele nu trebuie să inducă o falsă dilemă: ca planurile postbelice ale responsabililor de la Kremlin s-ar fi modificat între aprilie 1944 și aprilie 1945. O examinare panoptică a evenimentelor derulate în raporturile dintre cei trei mari Aliați nu indică existența vreunui element motivant în această direcție. Fără a dori să exemplificăm excesiv lucrurile, dacă ne vom raporta la cursul politic ulterior încheierii celui de-al doilea război mondial, vom putea recunoaște în cuvintele lui Stalin intențiile reale ale conducerii de la Kremlin („Cronica unei tragedii inevitabile – comunizarea Europei de Est”, conform <https://cersipamantromanesc.wordpress.com/2015/11/09/cronica-unei-tragediinevitabile-comunizarea-europei-de-est>).

⁵ Ideologia comunistă a fost dezvoltată prin organizația Comintern. Ultimul Congres din anul 1935 a stabilit ca partidele să lupte în cadrul unor „Fronturi populare” împotriva fascismului. În anul 1938 s-a format Internaționala a IV-a comunistă care a recunoscut creșterea și ascensiunea nazismului (conform <https://ro.wikipedia.org/wiki/Comintern>).

numită de la Moscova⁶ s-au realizat mijloacele de represiune împotriva celor care erau opozanți politici, opozanți economici ori liberi cugetători sau chiar credincioși creștini ori de altă confesiune decât a bisericii ortodoxe autocefale. Lagărele, înființate începând cu anul 1945 prin decizia Partidului Comunist Român transmisă Consiliului de Miniștri și care aprobase deja la 1 noiembrie 1944 un Regulament pentru înființarea și funcționarea Centrelor de internare, erau construite în fiecare județ⁷ cu o capacitate de la 1000 persoane la 5000 persoane, internații fiind separați în raport de pregătirea intelectuală (intelectuali, burghezi, opozanți politici (unguri, sași, germani, preoți greco-catolici, mici proprietari de magazine, fabrici sau țărani denumiți „chiaburi” proprietari

---

⁶ Politica lui Stalin de Primul punct pe agenda Uniunii Sovietice a fost Polonia. Stalin: „Pentru poporul sovietic, Polonia nu este doar o chestiune de orgoliu, ci și una de securitate. De-a lungul istoriei, Polonia a fost coridorul prin care inamicul a atacat Rusia. Pentru noi, Polonia este o problemă de viață și de moarte”. Stalin a subliniat faptul că unele dintre dorințele sale în privința Poloniei nu erau negociabile: U.R.S.S. va păstra estul Poloniei. Alegerile desfășurate în 1949 au dus la transformarea oficială a Poloniei într-un stat socialist deși au fost contestate. Majoritatea analiștilor politici sunt de părere că rezultatele au fost falsificate. Divizarea Germaniei: urmau să fie formate patru zone de ocupație, una pentru fiecare dintre cele trei națiuni dominante, plus una pentru Franța. Capitala Berlin urma să fie împărțită tot în patru sectoare, deși se afla în zona sovietică de ocupație. Orașul a devenit un simbol major al Războiului Rece din cauza divizării orașului prin ridicarea zidului Berlinului (1961). Cei trei au decis ca toate guvernele originale să fie reînstaute în țările invadate și toți civilii repatriați. Democrațiile se doreau a fi reînstate. În toate teritoriile urmau să se desfășoare alegeri libere, iar ordinea să fie redată Europei, după cum se arăta într-o declarație oficială: „Stabilirea păcii în Europa și reconstruirea vieții economice trebuie realizate prin procese care să permită oamenilor eliberați distrugerea ultimelor vestigii ale nazismului și fascismului și să creeze instituții democratice de ei alese”. Majoritatea populației din Europa de est a considerat Conferința de la Ialta drept un act de trădare din partea Occidentului. Acesta își are originea în credința că puterile aliate, deși afirmau valorile democratice, au încercat să asigure stabilitatea sacrificând pentru următorii 45 de ani națiunile din Europa de Est.

⁷ Chiș II, p. 106. Astfel de centre – lagăr erau înființate, spre exemplu la: la Târgu Jiu, Slobozia –Veche, Ciurel – București, Turnu Măgurele, Caracal, Arad Pâncota, Sebiș, Drăuți, Hălmagiu), Sighet, Brașov (Feldioara, Sânpetru, Brașov, Bihor (Târcia, Beiuș, Oradea): Un Centru de internare era structurat astfel încât perimetrul avea o zonă interzisă de 50 metri în care nimeni nu avea acces sub sancțiunea împușcării, în centre era interzisă orice comunicare cu exteriorul, nu erau admise nici un fel de ziare, reviste, literatură, cărți, materiale de scris, iar vizitele trebuiau să fie realizate cu discuții doar despre problemele stricte de familie. Paza era realizată de militari din Ministerul de Război, special instruiți că cei internați sunt „dușmani ai poporului” care nu aveau nici un drept de a comunica, nici măcar cu personalul. Deși deținerea era în comun în barăci sau bordeie de câte 50 de persoane, iar în curtea lagărului se puteau întâlni persoanele internate cu ocazia scoaterii la muncă, separația fiind doar pe criteriul genului.

de pământ) sau de orientare împotriva Uniunii Sovietice. Plata cazării cu 10.000 lei a cazarmamentului și plata hrănirii pentru cei considerați cu venituri era una dintre primele măsuri prin care persoanele internate erau pauperizate prin dispoziții legale⁸.

Lupte efective de exterminare fizică, la fel ca pe front au fost purtate de către trupele de securitate înființate în 1948, împotriva grupelor de partizani ce s-au constituit pentru a lupta împotriva administrației comuniste și a prevederilor Convenției de Armistițiu încheiate între România și puterile care au exclus țara noastră dintre cele care au învins Germania (U.R.S.S., Regatul Unit al Marii Britanii și S.U.A.). Deși în mod ocult Anglia, Franța și S.U.A. încurajau luptele de partizani împotriva administrației comuniste, în mod diplomatic și al politicii efective, au cedat România sferei de influență și putere a U.R.S.S. situând-o în afara lumii libere și plasând-o în interiorul așa numitei „Cortine de fier” și în zona ulterioară a „Războiului rece”. În aceste condiții organizațiile luptătoare cum au fost „Organizația T (Tineretul)”, „Sumanele Negre”, „Haiducii lui Avram Iancu”, „M.N.R. – Mișcarea Națională Română”, „Graiul sângelui” au fost urmărite pentru difuzarea de manifeste, pliante și broșuri, sabotaje, crearea de panică favorabilă unui război civil care să readucă România în sfera țărilor democratice. Membri acestor organizații au fost urmăriți în localitățile de acțiune, în munți, în casele particulare, unde odată depistați, erau împușcați fără procese, iar cei care îi ajutau în vreun fel (soții, copii, rude, vecini, simpatizanți) cu bani, hrană sau adăpost erau arestați, torturați pentru a divulga întreaga mișcare, condamnați la moarte sau detenție de 25 de ani sau pe viață. Ziarele și cotidienele centrale și locale difuzau orice lichidare a unei astfel de organizații ca fiind o victorie a clasei muncitoare, a poporului împotriva imperialismului capitalist.

O decizie cu efecte devastatoare asupra lichidării celor care aveau curajul de a gândi altfel, împotriva politicii comuniste, a fost aceea din 23 septembrie 1949, când organele securității au fost implicate direct în activitatea de deținere. Conducerea direcționată spre represiune a penitenciarelor și a modului de deținere a fost hotărâtă prin numirea de ofițeri acoperiți în administrația închisorilor și conducerea, la nivel de comandanți, de către securitate a penitenciarelor. Aspectele conducerii de către organele securității a penitenciarelor a însumat mai multe aspecte cu relevanță exterminatorie.

Transformarea României într-o închisoare cu ziduri impenetrabile și tirilor din afară, într-o zonă din care nu se putea ieși decât cu însoțitor securist ori

---

⁸ Regulamentul de organizare și funcționare a lagărelor și coloniilor de muncă: Decretul nr. 324/1957 se introduce colonia de muncă prin art. 33¹ unde vor fi repartizați condamnații la închisoare corecțională.

numai dacă securitatea aproba sau aviza favorabil, a fost de asemenea, una dintre metodele de menținere a poporului în afara lumii civilizate, dar și a educării copiilor și tinerilor în cultul comunist, singurul care era slăvit, cântat, aprobat, intens propagat printr-un sistem imens de lucrători specializați în munca politică. În acest fel, timp de peste 40 de ani, toate generațiile de copii, elevi, studenți, oameni de cultură, artă, știință precum și clasa muncitoare și țărănimia, au fost influențate spre valorile stabilite ca singurele posibile ale socialismului. Chiar și cultele religioase au fost obligate să accepte, sub sancțiunea scoaterii lor în afara legii, o coabitare cu politicile comuniste, deși credința, în mod evident, nu poate fi circumscrisă sferei filozofiei materialist dialectice.

În aceste condiții, România a fost cuprinsă într-un mecanism internațional în care rolul de conducere îl avea U.R.S.S., în care popoarele din sfera comunistă nu au avut de ales decât să se dezvolte pe această cale ideologică, în condițiile etatizării generalizate a tuturor mijloacelor de producție, financiare, industriale și agricole, în cultivarea exacerbată a cultului personalității unor conducători numiți de la Moscova și „aleși” pe lungi perioade de timp prin procedee și mijloace la început ilegale, apoi, după acapararea puterii politice printr-un sistem de delegare de la organizațiile locale spre centru, cu liste de candidați întocmite exclusiv de partidul unic.

Trecerea la ideologia comunistă s-a făcut prin forțarea popoarelor ocupate, prin împrejurările expansiunii Armatei Roșii spre Germania, prin faptul că țările ocupate de armata germană au fost la rândul lor ocupate de armata sovietică, care n-a mai plecat după instaurarea păcii europene. Ideologia comunistă a fost introdusă de către serviciile secrete ale U.R.S.S, după un plan întocmit din anii 1941-1943, vizându-se refacerea și extinderea „imperiului” rus și chiar lărgirea lui⁹.

Șeful N.K.V.D. – serviciul secret rusesc, a transmis agenților infiltrați în conducerea statelor ocupate, directivele de distrugere a valorilor „capitaliste” pentru realizarea dominației viitoare a teritoriilor ocupate. Comisariatul poporului pentru Afaceri Interne a întocmit un document secret la 2 iunie 1947 cu numele de cod „Moscova 2-6-1947 K-AA/CC113, indicativ NK/003/47”. Documentul a fost descoperit în biroul fostului președinte al Poloniei Boleslaw Bierut și a fost pus la dispoziția presei în anul 1981 – în ziarul „Novi Dzienic”¹⁰. Planul lui Lavrentiy Pavlovich Beria, șeful serviciului secret, extins la toate țările viitoare socialiste era destinat distrugerii mai ales a elitelor,

---

⁹ Simpozionul „Experimentul Pitești” (21 decembrie 2010): *„Opresiunea cultelor religioase din România în timpul dictaturii comuniste”*.

¹⁰ A se vedea Anexa.